

Praatkruid

Informatieblad van IVN Veldhoven Eindhoven Vessem

Zomer 2024

ivn natuur
educatie

Bestuur

Voorzitter	Jos de Bruijn	06-37323770	jos.bruijn@kpnmail.nl
Secretaris	Lisette Broeken	06-23455723	secretariaat.ivnvev@gmail.com
Penningmeester	Cor van Leeuwen	06-39739572	corvanleeuwen.ivnvev@gmail.com
Ledenadministratie	Cor van Leeuwen	06-39739572	corvanleeuwen.ivnvev@gmail.com
Leden	Claudia Stoldt	06-41917390	claudia@detuinfluitier.com
	Tineke Lous	040-2544926	t.lous@hccnet.nl
	Etje Hendrikx	06-22886128	etjehendrikx@gmail.com

Werkgroepen

Landschap en milieu Eindhoven	Jos de Bruijn	0637323770	jos.bruijn@kpnmail.nl
Landschap en milieu Veldhoven-Vessem	Gerard Lijten	0402540904	gerard.lijten@planet.nl
Wandel- en fietsroutes	Rien de Schipper	0651579996	rien.de.schipper@gmail.com
Cursussen	Jannie Landa	0651403216	jannielanda1@gmail.com
Vogels	Heine van Maar	0402534269	heine.vanmaar@planet.nl
Water	Tineke Lous	0402544926	t.lous@hccnet.nl
Vlindertuin	José van Lieshout	0620897465	josevanlieshout@kpnmail.nl
Documentatiecentrum	Harrie Kessler	0402532079	hpekessler@gmail.com
Jeugd IVN	Heine van Maar	0402534269	heine.vanmaar@planet.nl
	Elly Fuchs	0610915141	elly.fuchs@gmail.com
Scholenwerk	Marian Kessler	0402532079	kesselermj@gmail.com
Publiek en publiciteit	Gerard Lijten	0402540904	gerard.lijten@planet.nl
Planten	Eugenie Verstegen		eugenie.verstegen@gmail.com
Vleermuizen	Gerard Lijten	0402540904	gerard.lijten@planet.nl
Kleine Landschapselementen	Cor van Leeuwen	0639739572	corvanleeuwen.ivnvev@gmail.com
Kinderdoe	Petra van Leeuwen	0402114070	petravleeuwen@upcmail.nl
Gebiedsbeschrijvingen	Jos de Bruijn	0637323770	jos.bruijn@kpnmail.nl
Insecten	Wil Janssen	0402550242	wil.janssen@kpnmail.nl

IVN

Veldhoven Eindhoven Vessem Lidmaatschap

IVN Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid is een landelijke vereniging met plaatselijke afdelingen. IVN Veldhoven Eindhoven Vessem is zo'n afdeling met als werkgebied de gemeenten Veldhoven, Eindhoven en een deel van de gemeente Eersel (de kernen Vessem, Knegsel en Wintelre).

De afdeling is ontstaan door samenvoeging van IVN Veldhoven-Vessem en IVN Eindhoven in 2013 en heeft ca. 300 leden. Ons doel is om met onze activiteiten belangstelling te wekken voor natuur en milieu. Bovendien willen we de kennis bij het publiek hierover vergroten. Met diverse activiteiten zorgen wij voor bescherming en ontwikkeling van de natuur in ons werkgebied.

Vertrouwenscontactpersoon: Marian Kessler
06-17188904 of kesselermj@gmail.com

Het lidmaatschap kost per jaar € 24,00. Huisleden (andere gezinsleden die op hetzelfde adres wonen) betalen jaarlijks € 5,-. Als (huis)lid krijgt u korting bij onze cursussen en kunt u deelnemen aan alle ledenactiviteiten. Jeugdleden betalen € 35,00 per jaar. Scholen betalen een vaste contributie van € 40,00 per jaar. Bankrek.nr. NL33 INGB 0000 392082 t.n.v. IVN Veldhoven Eindhoven Vessem.

D'n Aard

Ariespad 5, 5503 EZ Veldhoven 040-2549279
Beheer, onderhoud, reserveringen: Gerard Lijten
0620771867 of ivn.vev@gmail.com

Praatkruid

IVN Veldhoven Eindhoven Vessem - zomer 2024

Buitenlanders

Nee, ik ga het vandaag niet hebben over buitenlandse planten en dieren, laat staan over invasieve exoten.

Vandaag wil ik het even hebben over buitenlandse werknemers hier in de regio. Dat is juist hier in deze streek nogal een ding, om het maar zo te zeggen. Er zijn er veel en er komen er nog bij.

Wat heeft dat met ons IVN te maken, zullen jullie zeggen. Tot nu toe eigenlijk niet heel veel.

Maar dat gaat mogelijk wel veranderen. Wanneer jullie deze column lezen heb ik als alles volgens plan verloopt mijn eerste natuurwandeling als gids gehad waarbij de voertaal Engels is. IVN is hiervoor benaderd door twee leden van Green Café Eindhoven. Zij willen de populatie buitenlanders meer betrekken bij vraagstukken die hier leven inzake milieu en natuur. Ik ben heel benieuwd naar de opkomst en naar de reacties achteraf. Dat geldt trouwens evenzeer voor Green Café want zij willen graag meer doen voor deze doelgroep. Als we dat kunnen zullen we daar zeker een bijdrage aan gaan leveren.

Ik zal in ieder geval nog een lijstje maken met Engelse termen die ik tijdens de wandeling zal gebruiken. Dat lijkt me wel zinvol want met mijn huis-tuin-keuken-Engels kom ik er niet vrees ik.

Overigens wil ik niet claimen dat ik de eerste zou zijn binnen onze club die dit doet. Er wordt zo nu en dan al een Engelstalige wandeling gedaan op Koningshof voor de mensen die daar logeren.

Nogmaals, ik ben benieuwd.

Ik wens jullie allen uiteraard weer een fijne zomer met veel buitenactiviteit. Hopelijk minder nat dan deze winter en voorjaar.

Jos de Bruijn

Inhoud

- 4 Ecologisch moestuinieren
Opfrissen d'n Aard
- 5 Première in Park Meerland
Toekomst voor de natuur
- 6 Wandeltip: de Plateaux
- 7 Nat, nat, nat...
- 8 De groeve St. Pietersberg
- 9 Amfibieën in de Grote Beek
- 10 De vlinderwerkgroep op stap
- 11 Open Dag
Facebook
- 12 IVN VEV zoekt actieve leden
- 13 Langs de Kleine Beerze
Beestjes in het Heempark
- 14 Vroege vogels achter de
schermen
- 16 Activiteiten
- 17 Reisverslag van de
vogelwerkgroep
- 20 Oeverzwaluwen

Voorpagina

Viervlek Foto: Harrie Kessler
Natte lente in de Dommelbeemden Foto: Harrie Kessler
Voorwoord: Sprinkhaanzanger
Foto: Joost Vullings

Colofon Redactie: Etje
Hendriks
etjehendriks@gmail.com

Praatkruid Herfst 2024 verschijnt
half oktober 2024.
Graag de kopij inleveren vóór 15
september.

Ecologisch moestuinieren

JANNIE LANDA

Bij volkstuinvereniging Groen Gennep in Eindhoven is een werkgroep duurzaam actief. Deze stimuleert het zo natuurlijk mogelijk tuinieren. Voor traditionele tuinders is dat soms een brug te ver. Ze hebben liever geen luizen op de sla of slakken die de jonge plantjes oppeuzelen. Gelukkig hebben steeds meer mensen oog voor het nut van insecten, ook in een moestuin. Terwijl er vroeger nauwelijks bloemen werden geplant, zien we nu dat er steeds meer tuintjes zijn waar groenten en bloemen bij elkaar staan. Insecten worden niet als vijand gezien, maar als noodzakelijk. Er mogen uiteraard geen insecticiden worden gebruikt en wat onkruid is niet langer verbannen. Zo'n moestuin is hard werken, maar levert ook veel plezier. Je leert al doende over groenten, fruit en bloemen en over kringloop tuinieren.

Vogels in de volkstuin

Op 4 mei stonden om 7.00 uur 's morgens twaalf leden van de volkstuin klaar om meer te leren over vogels op en rondom de volkstuin. Vogelaar Jos de Bruijn begeleidde de groep. We hoorden en zagen vertrouwde bekendere vogels zoals zwarte kraai, kauw, ekster, winterkoning, pimpelmees, roodborst en hoorden de koekoek. Na wat uren werd de zwartkop gezien en de bonte vliegenvanger. Het viel niet mee om ze te zien, omdat er rond deze tijd al erg veel blad aan de bomen zit, dus werd het veel luisteren en mondje dicht. Nijlgans en grauwe gans vlogen over. We hoorden gaai, vink en grote bonte specht. Vervolgens werd een stukje van de Tongelreep bewandeld. Een boomkruiper en de zeldzame kleine bonte specht waren nog te horen en regelmatig zong de zanglijster zijn herhalende lied. We kwamen met gemak op 22 soorten die je zo kon horen. De buizerd die regelmatig boven de volkstuin vliegt was er nu niet. Jos wist veel te vertellen over vogels en dat werd heel erg gewaardeerd.

Belang van vogels in de moestuin

Na afloop hebben we nog even nagepraat over het belang van vogels in de volkstuin. Behalve dat ze zorgen voor het verspreiden van zaden, zorgen ze ook voor het inperken van ongewenste insecten. Zo eten zanglijsters, spreeuwen, eksters en merels graag slakken. Helaas houden deze vogels alleen van huisjesslakken. Egels zijn dan juist weer dol op naaktslakken. Kikkers en amfibieën eten ook wel naaktslakken. Zo doet iedereen wat en was er aandacht voor een balans in ons ecosysteem.

Foto: Corinne van Keulen

Een opfrisser voor D'n Aard! Wie denkt met ons mee?

Tijdens de laatste Algemene Leden Vergadering is vanuit de leden naar voren gebracht dat de uitstraling van ons gebouw aandacht verdient. Het gaat dan met name om het gebrek aan kleur en daardoor het wat saaie beeld. Dat geldt niet alleen voor de buitenkant maar ook voor de ruimtes waar het publiek komt, te weten de centrale hal en de Jan van de Werfzaal. Het bestuur wil deze handschoen graag oppakken en zoekt nu een groepje leden die dit ook zien zitten en die enig gevoel hebben voor inrichting en kleurgebruik. Laten we met elkaar eens brainstormen over aanpak en uitwerking. Hoe kunnen we D'n Aard aantrekkelijker maken?

Graag aanmelden bij Jos de Bruijn

Première in Park Meerland

CLAUDIA STOLDT

Zaterdag 11 mei hadden we de première van een wandeling in Park Meerland specifiek voor rolstoel- en rollatorgebruikers. Tijdens de publiekswandelingen kiezen wij IVN'ers het liefst voor de kleine tussendoorpaden en we klauteren over omgevallen bomen en balanceren op smalle paden langs een beek. Dit is voor mensen die in een rolstoel zitten of met een rollator lopen niet te doen. Om ook deze mensen kennis te laten maken met de mooie dingen van de natuur hebben we in Park Meerland de eerste publiekswandeling juist voor deze doelgroep gehouden.

Om 14 uur stond bij Mrs Park maar een kleine groep medewandelaars. In totaal zijn er zes personen mee gegaan. Allereerst was er een beetje scepsis over de opzet van zo'n doelgroepwandeling maar toen ik uitlegde dat het erom gaat dat mensen die niet de kleine tussendoorpaden in kunnen lopen de kans te geven om de natuur te beleven was die scepsis verdwenen. We hebben een mooie route door het park gelopen en hebben daarbij ook de koeien en de kalfjes begroet die net twee dagen in de weide stonden. We hebben wat verteld over de geschiedenis van het park, het watersysteem en vogels en planten langs het pad. Aan het eind waren de mensen heel blij en enthousiast. Op mijn vraag of ze dit vaker zouden willen meemaken kwam er een volmondig JA!

Dus beste gidsen, hier ligt een uitdaging om ook andere stukken in Eindhoven en Veldhoven aan deze doelgroep te laten zien. Het gidsen is een beetje anders, omdat je

Foto: Claudia Stoldt

met zo'n groep meer ruimte in beslag neemt als je even stilstaat om iets uit te leggen en ook het tempo tussen scootmobielen en rollator verschilt nog enorm. Misschien is hier het splitsen in twee groepen aan te raden. Ook mag de groep niet te groot zijn. Maar gezien het plezier dat de mensen beleven is het allemaal de moeite waard. En niet te vergeten mijn dank aan Peter van den Berk die op het laatste moment is ingevallen als gids!

Toekomst voor natuur

JANNIE LANDA

Op 17 februari was al weer de 53e podcastaflevering onder de titel "Toekomst voor de natuur". Deze serie wordt uitgebracht door de Vlinderstichting. Ik vind het heerlijk om gewoon eens even de tijd te nemen om één van de podcasts te beluisteren. De afleveringen zijn bijzonder leerzaam en de interviewsfeer is prettig.

Deze keer waren samenstellers van het lijvige 2 - delige boek Het stroomgebied van de Dommel aan het woord. Ik heb de boeken aangeschaft en kan ze aan iedereen die geïnteresseerd is in het ons omringende landschap en die van lezen houdt zeer aanbevelen. Het is prettig leesbaar en staat vol prachtige foto's, illustraties en kaartmateriaal. De hoofdstukken zijn van verschillende schrijvers en kunnen ook goed apart gelezen worden. Het is geen bedliertatuur, want de boeken zijn loeizaar. De ondertitel

luit: een landschapsbiografie. In deze groene biografie komen zowel de ecologische als de cultuurhistorische aspecten aan bod.

Wandeltip: de Plateaux

HEINE VAN MAAR

Op de Belgische grens ten zuiden van Valkenswaard ligt het uitgestrekte natuurgebied Plateaux/ Hageven. De Dommel passeert hier de grens. Langs de Dommel liggen heide, moerassen en bossen. Het aantrekkelijke van de Plateaux in Nederland en het Hageven in België is de grote afwisseling. De **kronkelende Dommel**, het **rietmoeras** dat er langs ligt en de uitgestrekte **heide met veel vennen** zorgen voor een typisch Kempisch landschap. Maaswater stroomt op kunstmatige wijze door de Plateaux, door zogenaamde **vloeiweides**. Je ziet de cultuur van de vloeiweides nog maar op heel weinig plaatsen. De moeite waard om te bekijken. Het gebied de Plateaux/ Hageven is nu een eenheid geworden. De afgelopen 10 jaar kocht Natuurmonumenten de resterende enclaves van boeren zodat het gebied kon worden afgerond.

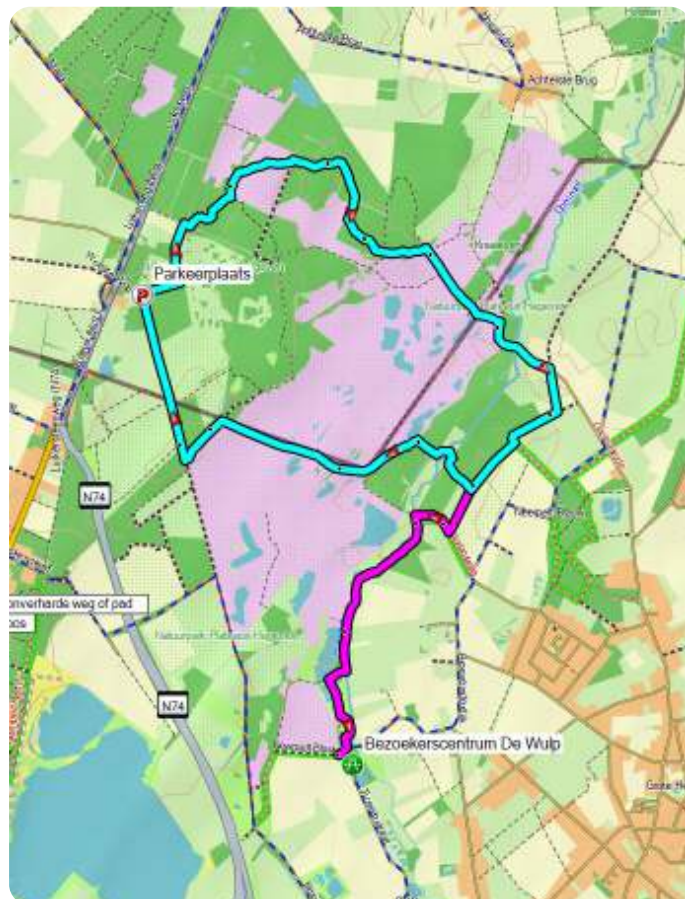
De wandeling start vlak voor de grens bij parkeerplaats de Plateaux. Het staat aangegeven op de N69, maar de afslag naar links komt onverwachts vlak voor het benzinstation. Vanaf de parkeerplaats neem je het linkerp pad dat onder andere aangegeven staat met de blauwe route. Volg deze blauwe route lange tijd. Je ziet het gegraven beekje met het Maaswater, de bossen met omgewoelde grond door wilde zwijnen en heideveld met veel vennen. Aan de rand van de heide kun je de hele zomer de boompieper tegenkomen, die een zangvlucht maakt en als een parachute weer terugkeert bovenin een boom. Een andere mooie vogel is de gekraagde roodstaart, vaak ook in een boomtop. Neem een kijker mee. Raven met hun diepe roep houden alles in de gaten. Na een tijd kom je bij een uitzichtpunt.

Natuurontwikkeling helpt!

Je kijkt uit op grond die kortgeleden nog landbouwgrond was. Nadat dit werd afgegraven zie je dat er heel snel mooie natuur ontstaat.

Door inzaaien met heidestrooisel heeft Natuurmonumenten geholpen en nu is het resultaat eigenlijk niet meer te onderscheiden van de andere mooie natuur rondom.

Daarna doorlopen tot de T-splitsing en ga rechts. Je komt in België en gaat over de Dommel. Soms is het hier even wat drukker door de kanovaarders. Volg de verharde weg en ga rechtsaf met de blauwe route het zandpad in. Na een paar honderd meter gaat de blauwe route rechtdoor (zie verder voor een verlenging van de route), maar de gele route gaat rechtsaf. Dit paadje van de gele route door het weiland volgen. Passeer de stevige hangbrug. Even later volgt een vlonderpad. Als je nog geen blauwborst hebt gezien is hier je kans in het riet met struiken aan je linkerhand.

Vloeiweiden

Bij de grenspaal rechtdoor, niet links. Door de hei kom je bij bos. Hier linksaf totdat je aan een breder zandpad komt, dan rechts. Over de brug begint het vloeiweidegebied met in het seizoen uitbundige bijna on-Nederlands flora. De borden geven toelichting. Vervolg het zandpad. Bijna bij de parkeerplaats zie je links struweel. Hier is kans op de grauwe klauwier.

Bezoekerscentrum de Wulp

Mocht je een uitbreiding op de wandeling willen dan kun je (zie boven) de blauwe wandeling aan de oostkant van de Dommel blijven volgen. Een prachtig pad dat een hoge uitkijktoren passeert. Loop door totdat je opnieuw langs een kijkhut komt. In de rietkragen die je hier overal hebt, wonen roerdompen. Met geluk kun je ze horen of zelfs zien. Vooral in juni is de kans groter. Ga hier links en je komt aan bij natuurcentrum de Wulp. Soms is dit open voor een kop koffie.

Voor de verdere route kun je op de asfaltweg die langs de Wulp loopt afslaan naar het zandpad naar het westen en de route terug naar Nederland afronden. Maar dit is een lang, wat saai zandpad. Daarom heb ik het niet op de kaart gezet. Veel mooier is het om de route terug te lopen langs de Dommel. Dit doe je tot de afslag het weiland in, van de gele route. Er is eerder op je route terug een mooi korter pad de Dommel over naar links, maar dit is afgesloten in het broedseizoen van half maart tot half juli. In deze periode moet je dus wat verder doorlopen tot je de Dommel kunt passeren. Dit kortere pad komt uit bij de grenspaal (zie boven).

Geniet van dit mooie gebied met alles wat de Kempen aan natuur te bieden heeft.

In de modder.... Foto: Claudia Stoldt

Spontane beeklopen Foto: Claudia Stoldt

Nat, nat, nat....

JOS DE BRUIJN EN CLAUDIA STOLDT

Begin mei: onze publiekswandeling in de Genneper Parken staat op het programma en we gaan voorlopen. Na al de regen de afgelopen weken, wat zeg ik maanden, is het heel erg nat en de Dommel en de Tongelreep zitten overvol met water. Al na korte tijd staan we tot onze enkels in het water en ook waterdichte wandelschoenen begeven het als het water er van boven erin kan lopen. Onze conclusie: Dit kan je met publiek niet doen. Dus helaas moesten we de wandeling afzeggen. Maar nu is het een maand later, het is blijven regenen en we doen een tweede poging. Deze keer goed voorbereid met rubberlaarzen. Veel meer wil ik niet vertellen, maar aan het einde werden we nog beloond met twee mooie waarnemingen: het handekenskruid en de blauwe breedscheenjuffer. De volgende poging doen we weer na een langere droge periode...

Kijk zelf maar naar de foto's.

Handekenskruid Foto: Claudia Stoldt

Langs het fietspad Foto: Claudia Stoldt

Blauwe breedscheenjuffer Foto: Jos de Bruijn

De groeve in de St Pietersberg

MARIAN KESSELER

Dit jaar ging de jaarlijkse daguitstap van de plantenwerkgroep op 17 april naar de Sint Pietersberg. Met z'n negenen arriveerden we rond 10.15u op de berg, waar we meteen al een prachtig uitzicht hadden op fort Sint Pieter. Het is een uit baksteen en mergelblokken opgetrokken fort, dat in 1702 werd gebouwd ter verdediging van de stad Maastricht. Maar eerst is er koffie met Limburgse vlaai.

Uitzichtpunt over de voormalige ENCI-groeve Foto: Harrie Kessler

De wandeling die we gaan lopen is ongeveer 7 km en is aangegeven met gele pijltjes. Het doel van de wandeling is om te zien hoe de natuur in de groeve zich ontwikkeld heeft, nadat de kalksteenwinning stopte. Natuurlijk krijgt de flora onderweg ook onze aandacht.

Meteen al kunnen we genieten van een prachtig uitzicht op Maastricht!

Via een smalle weg met een meidoornhaag, weilanden en bos komen we bij het uitkijksplatform. We hebben een fantastisch uitzicht over het Maasdal, de bossen rondom en de groeve met de oehoefvallei. Van hieraf kun je goed zien hoeveel van de Sint Pietersberg verdween door mergelwinning. Via de 215 traptreden daal je af in de groeve, langs de verschillende krijtlagen terug in de tijd.

Uiteindelijk wandel je over de voormalige bodem van de

Wat zien we? Foto: Harrie Kessler

Knolsteenbreek Foto: Harrie Kessler

Krijtze.

Het plateau van de Sint Pietersberg veranderde al vanaf de eerste eeuw na Chr. in een gatenkaas. De mergel werd gebruikt om akkers mee te verbeteren, maar ook als bouw materiaal. De laatste honderd jaar heeft de ENCI hier maximaal kalksteen gewonnen. Deze kalksteen werd gemengd met klei en ging als cement de groeve uit. Langzamerhand werd de mergelwinning afgebouwd, in 2018 stopte de winning definitief.

Er is in de loop der eeuwen een enorme kuil in het landschap ontstaan. Tijdens het afgraven van de 70 miljoen jaren oude kalk vond men bijzondere fossielen. Omdat de krijtlagen zijn ontstaan in een ondiepe, subtropische zee, waren dit vooral resten van zeedieren.

De ENCI groeve is een mooi voorbeeld van hoe een industrieel gebied is teruggegeven aan de natuur. Dankzij Natuurmonumenten werd de groeve herontwikkeld tot natuurgebied. Dit natuurherstel is goed waar te nemen vanaf eerder genoemd uitzichtplatform. Het wordt steeds groener in de groeve.

We schuilen voor een regenbui in een grot en we eten daar meteen ons brood. Tijdens een kleine hagelbui kijken we gehurkt naar een klein zeldzaam plantje, de rozetstenkers. Even later gaan we vanwege de volgende hagelbui in chalet d'n Observant iets warmes drinken. Daarna komen we velden vol gulden sleutelbloem tegen. Dan volgt een slingerende steile klim door een loofbos waar we muurhavikskruid vinden. In een weiland staan opvallend witte bloemen, de knolsteenbreek.

Even laten kunnen we genieten van een prachtig zicht op het dal van de Jeker met kasteel Neercanne en de oudste commerciële wijngaard van Nederland, de Apostelhoeve. Bij de Kiekoet hebben we weer een prachtig zicht op de groeve. We naderen het eindpunt van onze wandeling, fort Sint Pieter. Op de oude muren hiervan vinden we de muurvaren en de muurleeuwenbek. Op onze route zijn we veel planten tegen gekomen. Wim heeft er 107 genoteerd. De wandeling is te vinden op nm.nl/groeveroute Ga het met eigen ogen aanschouwen! Het is een prachtige route om te lopen, ook met kinderen.

Amfibieën bij landgoed de Grote Beek

ANITA LIEBREGTS EN ELS VAN DER VOORT

Op zondag 7 april hebben dertig mensen, waaronder tien kinderen, deelgenomen aan de IVN publiekswandeling over het terrein van landgoed de Grote Beek.

Het terrein kenmerkt zich door veel verschillende bomen waaronder de grove den, lariks, douglasspar maar ook loofbomen zoals de berk, veel Amerikaanse eiken, Hollandse eik en de beuk. In 1918 werd op dit terrein het Rijks psychiatrisch ziekenhuis geopend. Toen bekend onder de naam RPI (Rijks psychiatrische inrichting). Pas in 1986 kreeg het de naam de Grote Beek en 1993 was het terrein toegankelijk voor publiek. Het is genoemd naar een smal beekje, de Groote Beek, dat door het terrein stroomt. Sinds kort hebben ze deze beek verbreed en uitgediept. Het toenmalig dokters-, mannen- en vrouwenbos zijn rijk aan insecten, vogels, eekhoorns en in de herfst paddestoelen.

Door de vele regenval van de afgelopen weken was het gebied erg nat en konden we niet op alle paden wandelen. Gelukkig waren er genoeg droge paden of kruip- en sluippaden en konden we met uitzondering van de eilandpoel alle poelen bereiken.

We boften met het weer en met een heerlijk zonnetje hebben we veel gezien die middag.

De kinderen met de ouders en opa's en oma's gingen onder leiding van Anita op pad met schepnetjes, emmers en bakken waar de vangsten in gedaan konden worden. Alles wat de kinderen gevangen hadden konden de volwassenen onder leiding van Els bewonderen.

Verschillende poelen; de ns- poel en de zwembadpoel en de elektra poel hebben we bezocht. Dankzij de kinderen,

Foto: Anita Liebrechts

foto: Anita Liebrechts

die enthousiast met schepnetjes diep op de bodem hebben geschept, konden we de alpenwatersalamander, verschillende neotene salamanderlarven en andere waterbeestjes, maar ook de kikkerdril van de bruine kikker en de eitjes van de alpenwatersalamander goed bewonderen. Die middag hebben we de alpenwatersalamander in zijn verschillende levensfasen gevonden onder boomstammen. Je kon heel mooi de gele-oranje buik zien. Wat een vreugde als iemand iets had gevangen. Ouders en grootouders keken mee over de hoofdjes van hun kinderen/kleinkinderen en de volwassenen van de groep van Els konden in bakken het leven in het water bewonderen.

Naast waterinsecten waren omgevallen dode bomen de juiste plaats om insecten zoals pissebedden en duizendpoten, maar ook de gangen van de houtworm en boktor te onderzoeken. En omhoogkijkend vonden we een eekhoornnest in de bomen.

We hadden een zeer enthousiaste groep mensen deze middag die er niet genoeg van konden krijgen om er over te praten, zelfs toen we weer terug bij het vertrekpunt waren.

foto: Anita Liebrechts

Vlindertuingroep gaat op stap

LENY WESTEIJN

Vlakbij Middel- en Oostelbeers ligt een prachtig natuur- en cultuurgebied: Landgoed Baest. Normaliter is het landgoed gesloten en kun je er alleen omheen wandelen, maar op 13 mei jl. opende 'tuinbaas' Vincent Ketelaars voor onze 16 vlindertuin vrijwilligers de poorten en gaf hij ons een boeiende rondleiding door de tuinen en de omliggende bossen.

800 jaar historie

Het landgoed en het voormalige gehuchtje Baest in het midden hebben een lange historie leerden we. Ooit telde het 5 boerderijen. Daarvan zijn er nog enkele over. Aan de rand staat het buitenhuis van de eigenaresse. Om alles in stand te kunnen houden en de hoge kosten te kunnen betalen bestaat de Baest uit een Stichting en 'economisch rendabele' (verhuur) activiteiten.

Tuinbaas Vincent Ketelaars richt zich op verzoek van 'mevrouw' en het bestuur vooral op biodiversiteit en duurzaamheid. "We tuinieren biologisch en onderhouden alles zonder vergif". Tijdens zijn enthousiaste rondleiding zien we prachtige bloemenstroken voor vlinders en insecten, imposante beukenlanen, eikenlanen en lindelanen.

Ingenieus rabatten-systeem

Het valt ons op dat de boel hier niet onder water staat, terwijl we onderweg veel wateroverlast zagen. Vincent laat ons vervolgens het ingenieuze aangelegde 'rabatten-systeem' zien. "Meneer de la Tour, de vorige eigenaar, liet zo'n 100 jaar geleden rondom de rijen bomen geulen graven. Bij hoog water stroomden die vol vanuit de Beerze. Door een verhoging aan het einde van de geulen kon het water niet terugstromen als de waterstand daalde. Daardoor hebben we weinig last van droogtes en loopt het overtollige water via de Beerze goed weg in natte periodes."

Eeuwenoude eik

Even later lopen we langs een aantal bijzondere bomen zoals de vaantjesboom of zakdoekenboom (*Davidia involucrata*) en naar deze zeer imposante en meer dan 500-jarige oude eik. Als die eik eens kon praten....

Verschillen in het beheer

Het onderhouden en beheren van een landgoed is wel even wat anders dan een 'tuintje' legt Vincent uit. "Een landgoed leg je niet aan voor jezelf, maar voor je kleinkinderen en achterkleinkinderen. Daar is ook ons onderhoudsplan op ingericht." Kortom, waar wij elke maandag in de Vlindertuin tuinieren voor 'de vlinders van nu' en voor een mooie tuin op de Open dag, werkt Vincent Ketelaars met een 50-jarenplan....

Eeuwenoude Eik Foto: Raymond Ritzen, vrijwilliger Vlindertuin

Heel veel werk....

Het is ons al snel duidelijk dat het onderhouden van het landgoed een gigantisch karwei is. Alle bloementuinen, de gazons, de ruim 40 km aan sloten en paden en zo'n 700 meter aan heggen zien er allemaal prachtig uit. Heel mooi zijn ook de nu weer meanderende Kleine en Grote Beerze. Kortom, we hebben genoten van ons uitje en namen met diep respect afscheid van onze gids.

Open op Monumentendag

Landgoed Baest is een rijksmonument en is open op de monumentendag op 15 september. Er zijn dan ook rondleidingen.

Zelf wandelen: Ommetje Baest

Wandeling van ca 11 km door het landgoed over vooral onverharde wegen en paden.

Startpunt: bij de toren van de voormalige kerk, Kerkstraat 17, 5091 BE te Oostelbeers. De route is te downloaden via diverse websites (zoek op Ommetje Baest)

Foto: Jose van Lieshout, coördinator Vlindertuin

Koninginnepage Foto: José van Lieshout

Open dag vlindertuin

JOSÉ VAN LIESHOUT

Zondag 30 juni van 13.00 tot 16.00 uur is weer de jaarlijkse open dag in de Jo van Dun vlindertuin rondom d'n Aard We kijken uit naar jullie komst.

We hebben weer hard gewerkt om de tuin tip top in orde te hebben.

Gidsen zijn aanwezig om al uw vragen met betrekking tot een vlindervriendelijke tuin te beantwoorden.

Bijenhoudersvereniging Ambrosius is ook aanwezig, om U alles te vertellen over de bijen.

KNNV zal ook aanwezig zijn met een kraam.

Voor verdere informatie kunt u terecht bij Josévanlieshout@gmail.com

Foto's: José van Lieshout

Wie wil de Facebookpagina van onze afdeling onder de hoede nemen?

Al enkele jaren beheert Patricia van Casteren onze pagina. Onlangs schreef ze deze mail:Ik denk overigens wel dat het account bij mij niet in de beste handen is. Ik ben momenteel door allerlei omstandigheden minder betrokken bij IVN. Iemand die dichter bij de activiteiten staat, zou er veel meer van kunnen maken. Mocht er iemand zijn die het over wil nemen, zou ik dat prima vinden!

Dus: wie vindt het leuk om dit op te pakken?
Meld je dan bij Jos de Bruijn (jos.bruijn@kpnmail.nl)

Blauwborst Foto: Gerard Lijten

IVN VEV zoekt actieve leden!

In de loop van de laatste jaren zijn (te) veel taken terecht gekomen bij slechts één persoon. Daarmee is de vereniging kwetsbaar geworden en te afhankelijk. Deze persoon heeft na vele jaren te kennen gegeven een aantal taken af te willen stoten. Daarom zijn wij op zoek naar leden met hart voor onze club en haar doelstellingen.

Boompieper Foto: Gerard Lijten

Leden die daaraan graag een steentje willen bijdragen. Het gaat in dit geval om de volgende drie functies.

Beheerder D'n Aard (m/u)

Wij zoeken iemand met een praktische instelling die zich wil ontfermen over ons mooie clubhuis. Als beheerder ben je het aanspreekpunt voor leden, bestuur en ook andere organisaties als het gaat om onderhoud van en toezicht op het gebouw, de airco/CV systemen en de PC en beamer. Ook is hij/zij aanspreekpunt voor de schoonmaker. Het is niet zo dat we van de beheerder verwachten dat hij/zij eventuele problemen allemaal zelf oplost. De beheerder kan 'handige' collega's inschakelen. Als dat niet lukt kan hij/zij namens de vereniging offertes vragen van en opdracht geven aan bedrijven of organisaties. Dit zal in overleg met het bestuur gebeuren vanwege de financiële implicaties en de verantwoordelijkheid daarvoor. De beheerder is tevens aanspreekpunt voor de verhuur van de ruimtes aan derden, beheert ook de digitale agenda en de sleutel lijst en verzorgt de inkoop van koffie/thee etc. Dit laatste trouwens alleen voor de basisvoorraden. Als er specifieke spullen nodig zijn dienen die door de organiserende werkgroep te worden ingekocht. Het is handig als de beheerder niet te ver weg van D'n Aard woont.

Coördinator excursies (m/u)

Onze gidsen verzorgen jaarlijks een flink aantal excursies en wandelingen. Deels vanuit onze eigen planning, deels op aanvraag van derden. De coördinator organiseert het jaarplanning proces inclusief de vastlegging daarvan en van de aantallen deelnemers. De coördinator verzorgt ook de communicatie naar onze interne media (site, nieuwsbrief, facebook) en naar de lokale pers. Tevens is hij/zij contactpersoon voor derden die een excursie willen aanvragen en hij/zij zet deze aanvragen door naar de gidsen. Ook zorgt de coördinator voor een melding naar de penningmeester als er een factuur moet worden verzonden.

Beheerder website IVN VEV (m/u)

Onze website is een van onze belangrijkste toegangspoorten voor ons publiek, zo niet dé belangrijkste. Cruciaal daarbij is dat de inhoud van de site actueel is en blijft en ook een aantrekkelijke vorm heeft. Dit laatste overigens binnen de opmaak van IVN Landelijk. Wij zoeken daarvoor een beheerder, iemand die niet alleen de grote lijnen ziet maar scherp is op de details en zorgvuldig in de uitvoering. De websitebeheerder checkt met regelmaat de actualiteit en vraagt aan het Bestuur of aan de werkgroepen om updates aan te leveren van teksten en/of fotomateriaal. In principe hoeft de beheerder zelf geen teksten te maken. Noodzakelijke wijzigingen dienen vanzelfsprekend tijdig te worden uitgevoerd.

Voor vragen en/of aanmelding kunt u zich melden bij Jos de Bruijn (mail: jos.bruijn@kpnmail.nl, - Belle: 06 37 32 37 70

Langs de Kleine Beerze

FRANS VAN DEN BERG

Op woensdag 13 maart was de eerste wandeling van de plantenwerkgroep van dit jaar. We liepen langs de Kleine Beerze in Vessem. Vanaf de parkeerplaats bij de kerk in Vessem vertrokken we naar de Korstbroeken. Het zandpad stond voor een deel onder water, maar via de hoger gelegen berm konden we er toch komen. Vanaf de Korstbroeken liepen we naar de Kleine Beerze. Normaalgesproken is de Kleine Beerze een rustig stromend riviertje, maar door de vele regen was het buiten haar oevers getreden. Tijdens het voorlopen ben ik hier bijna een laars kwijtgeraakt omdat ze in de modder bleef steken. Wat een enorme hoeveelheid water! Op sommige plaatsen kwam het tot halverwege onze laarzen. Een spectaculaire tocht! Op deze plaats werden we getraceerd op een overvliegende formatie roepende kraanvogels. Schitterend! Aan het eind van het eerste stuk staken we de weg over en kwamen aan het traject, waar de Kleine Beerze sinds twee jaar weer haar oude loop volgt. Zeer mooi waren de verticale profielen te zien die de nu meanderende beek in de oever heeft uitgeslepen. Via het voedselbos, waar Yvonne Joosten ons nog een rondleiding gaf, bereikten we Vessem weer, waar we na 3,5 km terug waren bij de parkeerplaats. Intussen hadden we ook nog 48 planten genoteerd.

Er was veel water.... buiten de Kleine Beerze Foto: Harrie Kessler

Gewoon speenkruid Foto: Harrie Kessler

Beestjes in het Heempark

JACQUELINE VAN HEEK

De hele dag Natuur met "Allemaal beestjes in het Heempark".

Het is zondag 14 april, een prachtige dag om van al die beestjes te genieten. En dat doen ook bijna 200 grote en kleine bezoekers.

"Was ik maar" het vrolijke prentenboek van Mies van Hout was een geweldige inspiratie voor de kinderen om springend als een krekkel, zoemend als een bij, kruipend als een slak en vliegend als een vlinder door het heempark te gaan van bloem naar bloem. Deze kleurige bloemen van Mies die de kinderen de weg wijzen. De weg naar de looppotjes waar ze zelf diertjes zoeken en die goed kunnen bekijken, naar de beestjesboekjes-maken tafel, naar de vlinderknutselpost, naar de hapjestafel en naar de kijktafel. Daar was op bezoek, een echte wandelende tak, je gelooft je ogen niet. Je hoeft je nooit te verstoppen...

De vlindertafel leek toch wel favoriet. Hier zie je de mooie vlinder die van alle bloemetjes onderweg lekker kon snoepen.

Vlinders maken Foto: Jacqueline van Heek

In de zomer zijn we er weer op zondag 7 juli. Zijn jullie er dan ook?

Vroege vogels: achter de schermen

TINEKE LOUS

‘Tringgg, tringg, ...’ halverwege september 2023 gaat de telefoon. ‘Met Cas van de Bomen van Vroege Vogels.’ ‘Eh, ja,’ We zijn opzoek naar items voor onze opnames. Kunnen we iets met jullie werkgroep met salamanders?’ ‘Tja, dan zijn jullie nu te laat, salamanders monitoren we in het voorjaar, maar misschien kunnen jullie iets met de beekprik? Dat kan nog een paar weken.’ ‘Oké, ik zal overleggen en bel eventueel later terug’.

Uitzending over het Dommeldal

Half april weer een telefoontje van Vroege Vogels, nu meer concreet. Er komt een uitzending over het Dommeldal en daarvoor had Natuurmonumenten hen doorverwezen naar onze waterwerkgroep.

Misschien iets met de salamanders of beekprikken. Een paar dagen later een mail van het Waterschap, ook zij zijn benaderd door Vroege Vogels en wilden als onderwerp de beekprikcilinder monitoringmethode aandragen, of wij dat zagen zitten? Ja, natuurlijk, altijd leuk als er aandacht is voor ons IVN-vrijwilligerswerk. En dan gaat het snel. Opname plek aangeven, zodat we de grootste kans hebben beekpriklarven te vangen, 2x checken of het water niet te hoog staat. En dan op 7 mei om 8 uur opnames op locatie.

Vroege vogels: de opnames

Dus voor ons, nu echt als ‘vroege vogels’, vroeg op. Iedereen (6 personen) is om 7.00 op D’n Aard, materiaal inladen, in de auto wakker worden (we staan tegenwoordig bijna allemaal wat later op als merendeel pensionado’s) en op weg naar de Vlieterdijk in Bergeijk. We zijn de eersten en oei: ’s nachts heeft het heel hard geregend, kunnen we het water wel in, zonder dat de waadbrokken vollopen? Sonja en John testen, het is op het randje, en ook een sterke stroming. Iris van het waterschap komt met een alternatieve locatie, maar daar vangen we meestal weinig beekprikken. Afwachten maar, wat de opnamecrew

De spullen worden verzameld en de waadbrokken aangedaan.

Iris, Tineke en John gaan te water: het is best diep

vindt. Om 8.00 uur is iedereen aanwezig. We gaan het proberen. Want dit stukje geeft wel mooie natuurplaatjes. We kunnen altijd nog verplaatsen.

Wat moeten we doen? ‘Doe gewoon wat jullie anders ook doen, (alleen wel stil zijn, i.v.m. de gespreksopname, dat zijn we anders nooit, en dat is soms best lastig).’ En bij opnames, gaan zaken soms opnieuw en dan zijn we toch wat van ons à propos. ‘Letten we wel op de vlaggetjes waar we gaan scheppen, vangst weer terug in het gegraven gat enz.’

Beekprikken gevangen

We gaan met drie watermensen: John, Sonja en Tineke het water in, samen met Iris, de ecooloog van het Waterschap, en Menno de presentator. Langs de kant kunnen we staan, zonder dat de waadbrokken vollopen en voorzichtig in het midden ook. Aan de kant is het veiligst. Op de kant zetten Harrie (die ook foto’s maakt voor dit verslag), Agnes en Etje de vlaggetjes en andere spullen zoals meetkaart, cuvetten, determinatieboekjes enz. klaar. Om hen heen lopen de geluidsman, 3 cameramensen (met een grote camera, kleine camera, macro-camera) en de regisseur. Dan gaan we de tonnen in het water zetten en

De vangopstelling wordt in stelling gebracht

Macroopnamen van de beekprik worden gemaakt.

scheppen. En warempel bij de eerste schep van John, twee keer prijs. Een grote beekprik terwijl John water in zijn waadbreek schept.... Nog een schep en weer twee beekprikken. Missie geslaagd! De beekprikken gaan naar de kant om gemeten en door de macro-camera gefilmd te worden. Ook John gaat de kant op om zijn broek te legen. De cameraman met de grote camera is ook in het water gekomen. Wij gaan verder in het water met ondertussen scheppen en vragen beantwoorden van Menno, vooral door Iris en Tineke die daarvoor een zendertje hebben gekregen. Het water is wel koud. Iris schept ook een paar keer op een volgende plek en weer drie beekprikklarven en enkele haftenlarven. Onze dag kan niet meer stuk! Na nog wat scheppen zonder vangst, gaan we terug naar de plek

Goed kijken of er iets beweegt

waar we zijn begonnen om het nog eens op te nemen. Nu vangen we niets meer. De beekprikken zijn daar natuurlijk allang verstoord en gevluht voor dit opname spektakel. Ondertussen worden er nog enkele opnamen gemaakt vanuit een drone, zonder geluid.

Op de kant zijn de larven gemeten. Dit wordt ook nog een keer over gedaan met Menno erbij. Gelukkig hebben de watermensen op de kant hiervoor angstvallig een beekprikklarve, in een yoghurtbeker als couveuse, bewaard. We hebben immers maar een paar larven gevangen. De macro-camera man heeft ondertussen prachtige opname gemaakt van de larven en zet ze al filmend terug in de Keersop. Nog gespreksopname, tussen Menno met Etje en Agnes op de kant over o.a. het meten. Dan wordt alles bij

elkaar verzameld en gaan we terug naar de auto's. Einde opname ongeveer 2 ½ uur, waarvan straks slechts een paar minuten worden uitgezonden.

Voor ons als werkgroep superleuk om zo'n opname eens mee te maken en een kijkje te nemen achter de schermen. Wat er allemaal al niet komt kijken voor een opname van een uitzending van een paar minuten! Wij zijn samen flink bezig geweest met opnames en daarna dus met z'n allen nog even koffie, thee en napraten. De opnamecrew gaat door naar de Peedijk voor het tweede deel van deze opname dag, over haften. Wij gaan om 11.00 uur terug naar D'n Aard. Nog even spannend of we uit de modderpoel op de weg kunnen komen. Normaal staan we er hoogstens met 2 auto's en nu waren er zeven, waarvan wij en Iris als laatsten teruggaan. Maar dat is gelukt.

Film- en fotocameraploeg op de oever

De aflevering van Vroege Vogels over het Dommeldal wordt uitgezonden op NPO2 op zondagavond 9 juni van 19.25 - 20.15 uur.

Voor deze aflevering zijn vier locaties bij de Dommel bezocht. Bij één ervan was onze waterwerkgroep dus nauw betrokken.

Spannend of er iets gevangen is

Activiteiten

GERARD LIJTEN

Vrijdag 28 juni, 22:00-24:00 uur

Wandeling over de Oirschotse heide op zoek naar nachtzwaluwen en vleermuizen
Verzamelen bij de RK kerk, Willibrordusstraat in Wintelre, vandaar carpoolen

Zondag 30 juni, 13:00-16:00 uur

Open dag Jo van Dun Vlindertuin
Locatie: D'n Aard, Ariespad 5 in Veldhoven

Zondag 7 juli, 10:00-12:00 uur

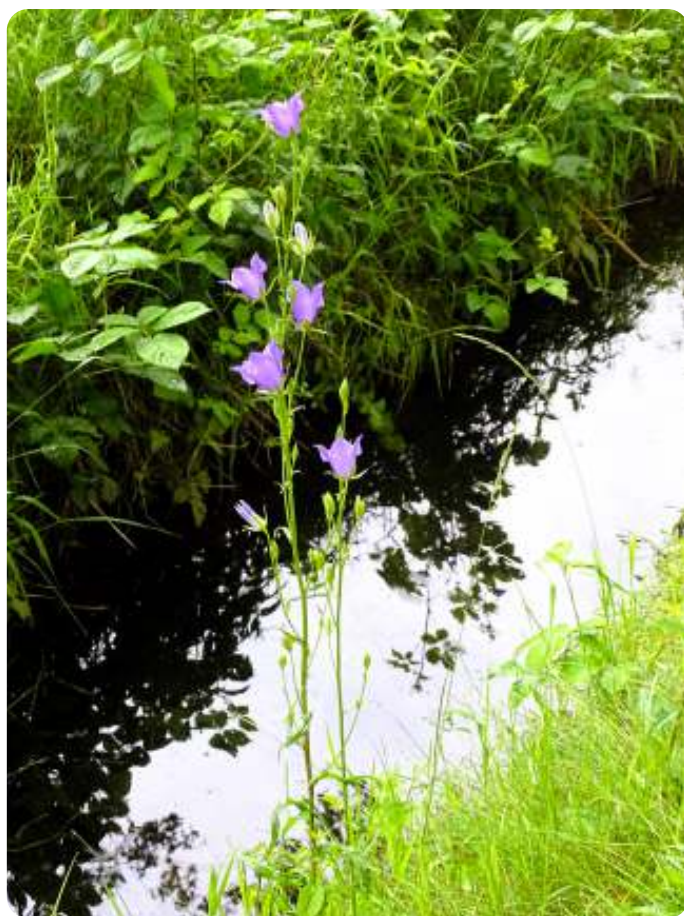
Wandeling door de Boktse Beemden met thema "voorjaarskruiden"
Start: hoek Anconalaan-Italiëlaan in Eindhoven

Zondag 11 augustus, 10:00-12:00 uur

Wandeling door de Aanshotse Beemden
Start: parkeerplaats einde Toledolaan in Eindhoven

Zondag 18 augustus, 10:00-12:00 uur

Wandeling over de Landschotse heide
Start: Einde Keijenhurkseweg in Vessem

Prachtklokje in het Dommeldal Foto: Harrie Kesseler

Azuurwaterjuffer in het Dommeldal Foto: harrie Kesseler

Zaterdag 24 augustus, 14:00-16:00 uur

Wandeling over de Aarlese heide
Start: einde verharding van de Gagel in Best (via rotonde bij Philips)

Zondag 25 augustus, 10:00-12:00 uur

Wandeling langs de Dommel in Eindhoven met thema "bomen"
Start: hoek Jonckbloedlaan-Coornhertlaan in Eindhoven

Zondag 25 augustus, 14:00-16:00 uur

IVN Sloopjesdag, waterdiertjes scheppen (aanmelden)
Start: picknicktafel Toterfout/ Vessemsedijk
aanmelden verplicht: sloopjesdagen.nl

Vrijdag 6 september, 20:00-23:00 uur

Nachtvlindernacht, lokken en bekijken van nachtvlinders
Locatie: De Bijenberkt, Berkt 37 in Veldhoven

Dinsdag 17 september, 20:00-22:00 uur

Lezing "Paddenstoelen op hout" door Gerard Compiet
Locatie: D'n Aard, Ariespad 5 in Veldhoven

Vrijdag 4 oktober, 20:00-23:00 uur

Vleermuizenwandeling in Park Meerland
Start: n.t.b.

Zondag 6 oktober, 10:00-12:00 uur

Wandeling op landgoed De Grote Beek met thema "natuur- en cultuurhistorie"
Start: parkeerplaats bij Dr. Poetlaan 30 in Eindhoven

Zaterdag 12 oktober, 14:00-15:30 uur

Wandeling op landgoed Eckartdal met thema "paddenstoelen en herfstverschijnselen"
Start: parkeerplaats bij Nuenenseweg 4 in Eindhoven

Zondag 27 oktober, 14:00-16:00 uur

Wandeling in de bossen van Toterfout-Halfmijl met thema "paddenstoelen"
Start: schuilhut Vessemsedijk bij kruising met Klein Halfmijl

Zorg ervoor dat je altijd voor de activiteit even onze website bekijkt of er veranderingen zijn.

Reisverslag van de Vogelwerkgroep naar de Spaanse Pyreneeën

JOOST VULLINGS

Het is iets na 8 uur 's ochtends op woensdag 15 mei als twee zwaar beladen auto's het Ariespad verlaten en aan een tocht beginnen die uiteindelijk meer dan 4300 kilometer lang zal worden. Met de auto's vol verrekijkers, telescopen, kleding voor alle denkbare weersomstandigheden en opvallend veel pakjes stroopwafels is het een klein wonder dat de 7 deelnemers aan de reis er nog bij passen.

Frankrijk

De eerste tussenstop ligt in Frankrijk; in Méry-ès-Bois overnachten we bij Stef en Annapaula in een gastenverblijf naast de wei met hun biologische vleeskoeien. Omdat de reis naar Spanje erg ver is en we op de terugweg al twee achtereenvolgende dagen in de auto doorbrengen blijven we een dagje extra in Frankrijk. Rondom de boerderij begint het vogelen al; de **zwarte roodstaart** op het erf is erg actief en vanuit het bos zingt de **wielewaal** ons toe.

Na een goede nachtrust struinen we de omgeving wat verder af. Door houtwalrijk agrarisch land maken we weinig kilometers in uren tijd, er is zoveel te zien en te horen! De eerste **orpheusspotvogel** van de vakantie is een goede test voor de geluidjesherkenners met zijn gevarieerde zang, gelukkig laat hij zich af en toe goed zien zodat de determinatie zeker is. In de lucht zien we de eerste **wespendieven** en **rode en zwarte wouwen** gebruik maken van de thermiek. In het struweel zingen ook **nachtegalen** en ontwaren we een **grauwe klauwier**, over de akkers scharrelen grauwe gorzen en zien we de zangvlucht van

De groep Foto: Jan Koopsen

een **graszanger**, in de verte koert een **zomertortel** ons toe, we zijn duidelijk niet meer in Nederland!

De middag wordt ook goed benut met een bezoek aan het prachtige merengebied de Sologne. Van de schattige **geoorde fuut** jonkies tot de brutale **witwangsterns**, alle vogels worden uitgebreid in de kijker genomen totdat een lokale journalist zich aan onze zijde meldt. Zij is bezig met een verslag over waarom toeristen hun regio bezoeken en klopt bij de juiste groep aan om daar wat uitleg over te krijgen.

Bij terugkomst op de boerderij roept de **grijskopspecht** ons toe vanuit het bos, waarna we tevreden kunnen gaan eten. De avond wordt verder goed benut met een potje sjoelen, dat de stokoude stenen nauwelijks meer over het bord te schuiven zijn lijkt het fanatisme alleen maar ten goede te komen.

Orpheusspotvogel Foto: Gerard Lijten

Rode wouw Foto: Gerard Lijten

Zwarte specht bij nest Foto: Gerard Lijten

Spanje

Na een reisdag komen we op dag 4 van de reis in Spanje aan, bij Casa Martin in het dorpje Navasa. Onze gastheer heeft de bedden al opgemaakt en zal de komende dagen het ontbijt en avondeten verzorgen. Dat hij alleen Spaans spreekt (heel snel en in dialect) en wij gezamenlijk 10 zinnen Spaans kennen is tegenwoordig geen probleem meer; met behulp van de nodige vertaalapps komen we er altijd uit.

Het dorpje ligt op 1000 meter hoogte en als overburen hebben we een koppeltje **zwarte spechten** met minstens 1 jong dat constant zijn kopje uit de boom steekt, hopen op een volgend hapje van pa of ma. Later in de week komen de ouders niets meer brengen en moedigen ze hun kroost vocaal aan om toch vooral uit de boom te komen. Ook in de vogelwereld bestaat het opvoeden veelal uit loslaten. Na een lange dag op de zoutvlaktes blijkt bij onze terugkeer in het dorp het hol verlaten waarmee deze fase van het grootbrengen voltooid is.

Verderop in de straat en in het bosje aan de overkant treffen we **boerenzwaluwen, huismussen, groenlingen, Europese kanaries, cirlgorzen, bergfluitier, grauwe klauwier**, de lokale ondersoort van de **groene specht** en we horen een aantal keer de **draaihals** luidruchtig roepen. Rond zonsondergang horen we er **nachtzwaluwen en dwergooruiltjes**. We hoeven het huis bijna niet uit, zou je

Bergfluitier Foto: Gerard Lijten

zeggen, maar dat doen we natuurlijk wel...! De dagen erna gaan razendsnel voorbij, omdat de afstanden groot zijn worden er veel kilometers gemaakt maar we zien zo'n beetje alle biotopen die dit deel van Spanje rijk is: hoog- en laaggebergte, verstilde kleine dorpjes, agrarisch gebied, beboste beekdalen en verlaten zoutvlaktes. Ieder met hun eigen set aan typerende vogels. In het begin zit het mee en zien we vaak meer dan we verwachten, met als hoogtepunt wellicht de net uitgevlogen jongen van een paartje **buidelmezen** die we in een rietkraag bij een meer treffen.

Buidelmezen Foto: Joost Vullings

Op andere momenten in de vakantie zit het even wat tegen als de agrarische subsidies het lijken te hebben gewonnen van het behoud aan biodiversiteit, of wanneer het pad dat we moeten nemen om de rotskruiper te vinden zelf onvindbaar blijkt. Maar daarvoor in de plaats is er altijd de prachtige omgeving met haar eigen flora en fauna en de sfeer in de groep blijft onverminderd goed. Op veruit de meeste locaties hebben we heerlijk kunnen genieten; van de 8 **kleine torenvalken** die om de kerktoren van Valfarta cirkelen, of de sub-adulte **steenarend** die vlakbij ons opsteeg en nieuwsgierig boven ons kwam cirkelen, of toen bleek dat de **roodkopklauwier** en **grauwe klauwier** tóch in hetzelfde beekdal zaten, na een juiste determinatie van de **theklaleuwerik** (dat doen we immers ook niet iedere dag) of toen de westelijke **baardgrasmus** eindelijk eens vrijuit bovenin een boompje ging zitten zingen.

Kleine torenvalk Foto: Gerard Lijten

Vale gier Foto: Gerard Lijten

Steenarend Foto: Gerard Lijten

150 vogelsoorten gespot

Na in totaal ook nog eens 128 vale gieren, 14 aasgieren en 2 lammergieren was het mooi geweest en verlaten we Spanje om na weer een overnachting in midden-Frankrijk op 25 mei terug in Nederland aan te komen. De reis is voorbij gevlogen en met dank aan de formidabele voorbereiding van Heine hebben we bijna 150 verschillende vogelsoorten waargenomen! Het was een genot om 10 dagen met gelijkgestemden op pad te zijn en een stukje van de wereld te ontdekken, we zijn nu al benieuwd waar de reis in 2025 heen zal gaan!

Aasgier Foto: Gerard Lijten

Roodkopklauwier Foto: Gerard Lijten

Oeverzwaluwen in Meerland

FOTO'S: JAWI GEURTS

